

# استبصار

نومرو ۱۴

پنجشنبه

۱۱ کانون اول ۱۳۲۴

اولنہ ماہ . مثلاً اسارتک منی حقنہ بر قاج دولت بیندہ واقع اولان بر ایستلاف نہدن دیگر بردولنہ سرایت ایستون . کذلک قورصانلغک منعنہ دائر اور وپادولنلری بیندہ منعقد استلافہ روی نماشات کوستر میان امریقایہ جبراً شوخصوصی قبول ایستدیرمک هیچ بردولنک خاطر ندن یکجہ کر کدر .

مکتب ملکبہ مأذونلر ندن

ابراہیم احسان

## مدخل حقوق دول

محمود اسعد افندی حضرتلرینک نشر ایستکلری (مدخل حقوق دول) حقنہ محررلرمزدن و مکتب حقوق معلملر ندن احمد صلاح الدین بکک تنقیداتی بکن نسخہ مزیدہ درج ایتمشدک . بو کرہ محمود اسعد افندی حضرتلر ندن وارد اولان مقالہ جوابیہ یی دہ بیطرفلغمزہ مبنی بو نسخہ مزہ قویسورز . کلہجک نسخہ مزیدہ اختصاراً یازماہش اولان نقاط سائرہ یی پیش انظار قارئنہ وضع ایلیہ جکیز .

فرانسہ نک طولوز مکتب حقوق دول معلمی «ہازی بولنفیس» طرفندن تألیف و حقوق دول عمومیہ مجموعہ سنک مدیری «پول فوشیل» طرفندن تواریخ مختلفہ تصحیح و اکمال ایلبان اثری اساس اتخاذ ایدرک وجودہ کتوردیکم «حقوق دول» ک مدخل قسمی بکنہ موقع انتشارہ وضع ایتمش ایدم «من الف فقد استہدف» قاعدہ سنجہ اشبو اثر ناچیزک موقع مناقشہ یہ چکیلہ جکی و بو مناقشہ نک بر اوکی اولاد طرفندن و مطلقاً احمد صلاح الدین بک اوغلز جانبندن وقوعہ کلہجکی حس قبل الوقوع قبیلندن اولہرق - تخمین ایدر و کتابک طبع نایسندہ استفادہ ایچون اشبوہ وخذاتک بر کون اول وقوعہ کلکسنہ انتظار ایلردم . انتظارم بوشہ جیقمدی . سویملی «ا-تشارہ» مزک اون اوچنجی نسخہ بندہ «ا. ص» امضالو مقالہ انتقادیہ مطالعہ اولندی . بوندہ اراز ایلبان توجہ و احترامدن طولایی صاحب مقالہ یہ تشکر ایدرم .

اثر مذکورک دیباجه‌سندہ یکی فکرلری افادہ ایچون یکی تعبیرلر استعمالنه مجبوریٔ حاصل اولدیفندن بونلرک تماماً مطلوبه موافق اولدیفنی ادعاایده‌میه جکمی مقام اعتذارده بیان ایتمش و طبع نایسندہ نواقصک اکالنه موفقیت تمیسی ابراز ایلمش ایدم . صاحب مقاله دخی مؤاخذاتی الفاظ و تعبیراته حصر ایتمش و محاکاتی عقلیه و معنویه او قدر کیرشمه‌مشد .

عالم تحریرده مؤأخذہ و انتقاد غایت مهم و نافع و ترقیات فکریه به خادم ر خدمتدر . بالجله ائم مترقیده بو خدمت ایله اشتغال ایدن بر طاقم افکار علیہ اصحابی واردر . یونان قدیمده بیله زوئیل Zoilo نامیله بر مؤأخذ موجود اولدیفنی کوریورز . احمد صلاح‌الدین بکک ده اثر ناجیزانه می سرایا بر فکر نقادانه ایله نظردن کچوردیکنی و فکرینه مخالف کلن یرلری اراویه همت بیوردقلربی نظر شکران ایله تلقی ایدر .

آنحقی خیرخواهانه اولدیفنده هیچ‌شبهه اولمیان اخطازان واقعلرینک برقسمنده حتی ۳۰ برقسمنده کندیله‌هم فکر اوله‌مادیغمی و اترک نصفنه قریب و علاوده لرله اجراسی مقرر اولان طبع نایسندہ اصطلاحات و تعبیرات معترض فی‌انک ابقاسندہ معذور اولدیفنی بیان ایلم .

ازجله صاحب مقاله حقوق دول عمومی و حقوق دول خصوصیه تعبیرلربی یاکش بولیور و بونلر دول عمومی‌نک حقوق ، دول خصوصیه‌نک حقوق کبی مقصد اولیان کولنج بر معنایه کلدیکی بیان و حقوق عمومی‌دول و حقوق خصوصیه دول دیمکده نه معذور مطالعه اولدیفنی شوال بیوریور . عاجزلری . اولاری صاحب مقاله کبی دوشنیور و تعبیرات مذکوره‌نی او یوله قوللانیوردم . حتی بوندن اوندرت سنه اول یعنی ۱۳۱۲ تاریخنده نشر ایتدیکم براری «حقوق خصوصیه دول» دیه توبیم ایتمش ایدم . لکن مؤخرأ فرانسلرک بومقامده قوللاندقلری Droit international public و D i. privé تعبیرلرنده public و privé صفتلربی تأخیر ایتملرینک سببی دوشوندم . حقوق دول تعبیری بو علمک اسمی اولدیفنه و اعلام تغیردن مصون اولمغله بوکا برصفت علاودسی لازم کلدکده مضاف ایله

مضاف الیه دن مرکب اولان اسم مذکور ایکی به بولهرک مضافه عائد صفی اورتیه صقیشدیرمقدن ایسه تأخیر اتمک مناسب اولدیغنه قناعت حاصل ایتدم . حقوق دول عمومیه و حقوق دول خصوصیه تعبیرلرینی ترجیحاً استعماله باشلادم . بوندن بویله دخی اووجه ایله استعمالده دوام ایده جکم و مذکور کتابک طبع نایسنده عنواتی « حقوق دول خصوصیه » به تحویل ایله جکم . اما عمومیه و خصوصیه صفتک مضافه می یوقسه مضاف الیه می عائد اوله جقنده تردد ایدنلر دیلدکاری کی استعمالده محیر اولسونلر .

ناسیون کله سنک مقابلی ملت اولیوب قوم در . ملتک معنای لغویسی دین و مذهب معنایی متضمن اولدیغی کی معنای مانوس اصطلاحیسی ده بودر . بونی اثبات ایچون مزاراتی علم حاله قدر کیتمکه حاجت اولیوب قرآن عظیم الشان شاهد عادلر .

صاحب مقاله بکنمیدیکی حالده دیگر برمناسبی ارانه ایتدیکی دیگر برطاقم تعبیرات آره سنده *bons offices* مقابلنده استعمال ایتدیکم « ساعی جمیله » تعبیرینک دخی یا کلش اولدیغنه حکم ایدیور . طوغریسی با کندیلری نه تعبیر قوللانورسه قوللانسون فقیر بومقامده مساعی جمیله امیرندن واز کچکم .

مؤاخذمنک بریرده محاکمه معنویه ده کیرشدیکی کوربیلور . قومیت فکرینک تطبیق بچمنده « آستریا - مجارستانک تشکیل ایلدیکی دولت معظمه ایله بالفان شبه جزیره سننده کی حکومت صغیردنک حالی پیش نظره آنورسه بیلرنده کی تفاوت عظیم نمایان اولور » فقره - فی مؤلفک افاده سنه مغایر کوربیلور و ملیت فکری تطبیق اولنورسه آستریا حکومتی ایچون نه قدر مضرایسه بالفان حکومتلری ایچونده اودرجه مضر اولدیغی بیان ایدیور . احتمالکه مؤلفده بوفکرده بولنش اولسون عاجزلری مؤلفک هر فکرینی حرفیاً قبوله مجبوریت کورمیورم . قومیت فکرینک تطبیق اولندیغی بالفان حکومتانده نه قدر فناقلر وقوعه کلدیکنی واقوام مختلفه نك برلشهرک بردولت معظمه تشکیل ایلدکاری آستریانک اوفناقلردن وارسته اولدیغی و بوجه ایله بیلرنده برفرق عظیم بولندیغی بیان اتمک ایستیوردم عجبا بوفکر مغایر حقیقته بیدر ؟

قسم تاریخی و بیلیو غرافی دده عظیم نواقص موجود اولدینی کورلش ایسه ده کلال ویرمه مک ایچون تفصیل ایلمدیکه بیان بیوریلور . فکر عاجزانه مه کوره مقصد حقیقته خدمت اولدیغندن استشاره نك مختلف نسخه لرینه پارچه پارچه درج بیورسه کلال ویرمه محذوری بر طرف اولوردی . شاید « استشاره نك صحیفه لری خطا صواب جدولی دکدر » دیرلر سه طوغریدن طوغری به عاجزلرینه اخطار بیورمه بیورلردی حالاده بو یوله کی اخطارات خیرخواهانه لرینه منتظریم . اثر مذکورک اشخاص دوله دن باحث اولان قسم اولی بمنه تعالی قریباً میدان تداوله حقیقهاریه جنی کبی اقسام سائره سنکده پیدربی اشمی مقرر اولدیغندن احمد صلاح الدین بك اوغلمزك بونلری دخی بر اوکی اولادکوزیه یعنی بر نظر مؤاخذه کارانه ایله تدقیق و کوره جکی نواقصی ارباب مطالعه به کلال ویریر ملاحظه سیله اختصار اتمیه رك تماماً بیان بیورمه لرینی تمی و شو یوله وقوع بوله جق مساعی حقیقت پرورانه لرندن طولانی شمیدین بیان تشکر ایلرم .

محمود اسعد

## اجال داخلی

### مجلس مبعوثانك كشادی ونطق پادشاهی

۴ کانون اول کونی — شهرک منظرسی — مبعوثان آلائی — پادشاه وملت — نطق افتتاحی — مجلسدن عودتده پادشاه — ایلاک مجلسه داثر ایضاحات مایون — « رجال دولت » ؟ — نطق ومسائل خارجیه — « مجلس اعیانک تصدیقته لایق » ؟ ... — تحلیف مسأله سی

استانبول ۹ کانون اول ۳۲۴

کانون اولک دردنجی کونی مجلس مبعوثان احتفال عظیم ایله آچیلدی . صدر بهارده بیله نادر کورولور پنبه لکلر ایچنده طوغان بویوم برناب وفر ، که حاکمیت مشروعه ملیه نك جهانده نظیری کورلماش بر استبداد ایله تمیزیدن حکومت شخصیه نی استخلافت شاهدا و لمشدر ، تاریخ عثمانیده معلال بر وقعه صاحبدر . بر بایرام صباحنه ملاقی اولمش چوجق صفوتی وهوسیه - سوسانوب مشرقده